

कृष्णाय जुर्वेद-ब्रह्मयज्ञः

॥ ब्रह्मयज्ञः ॥

॥ सङ्कल्पः ॥

आचमनम्।

शुक्लाम्बरधरं विष्णुं शशिवर्णं चतुर्भुजम्।
प्रसन्नवदनं ध्यायेत् सर्वविघ्नोपशान्तये॥

प्राणायामः।

ममोपात्त-समस्त-दुरित-क्षय-द्वारा श्री-परमेश्वर-प्रीत्यर्थं ब्रह्मयज्ञं
करिष्ये। ब्रह्मयज्ञेन यक्ष्ये।

॥ ब्रह्मयज्ञ-प्रशंसा ॥

(तैत्तिरीयारण्यकम्/प्रपाठकः - २/अनुवाकः - १४-१५)

पञ्च वा एते महायज्ञाः संततिं प्रतायन्ते सतति सन्तिष्ठन्ते
देवयज्ञः पितृयज्ञो भूतयज्ञो मनुष्ययज्ञो ब्रह्मयज्ञ इति यदग्नौ
जुहोत्यपि समिधं तद्देवयज्ञः सन्तिष्ठते यत्पितृभ्यः स्वधा
करोत्यप्यपस्तपितृयज्ञः सन्तिष्ठते यद्धूतेभ्यो बलिः हरति
तद्धूतयज्ञः सन्तिष्ठते यद्वाह्मणेभ्योऽन्नं ददाति तन्मनुष्ययज्ञः
सन्तिष्ठते यत्स्वाध्यायमधीयीतैकामप्यृचं यजुः सामं वा
तद्ब्रह्मयज्ञः सन्तिष्ठते यदृचोऽधीते पयंसः कूल्या अस्य पितृन्स्वधा
अभिर्वहन्ति यद्यजूंषि घृतस्य कूल्या यत्सामानि सोमं एभ्यः
पवते यदर्थर्वाङ्गिरसो मधोः कूल्या यद्वाह्मणानीतिहासान् पुराणानि

कल्पाङ्गाथां नाराशङ्सीर्मेदसः कूल्या अस्य पितृन्धस्वधा
 अभिवहन्ति यदृचोऽधीते पयआहुतिभिरेव तद्देवाः स्तर्पयति
 यद्यजूंषि घृताहुतिभिर्यथसामानि सोमाहुतिभिर्यदथर्वाङ्गिरसो
 मध्वाहुतिभिर्यद्वाह्मणानीतिहासान् पुराणानि कल्पाङ्गाथां
 नाराशङ्सीर्मेदाहुतिभिरेव तद्देवाः स्तर्पयति त एनं तृप्ता आयुषा
 तेजसा वर्चसा श्रिया यशसा ब्रह्मवर्चसेनान्नाद्येन च तर्पयन्ति ॥१४॥

ब्रह्मयज्ञेन यक्ष्यमाणः प्राच्यां दिशि ग्रामादह्निर्दिदर्श उदीच्यां
 प्रागुदीच्यां वोदित आदित्ये दक्षिणत उपवीयोपविश्य
 हस्ताववनिज्य त्रिराचामेद्विः परिमृज्य सकृदुपस्पृश्य शिरश्चक्षुषी
 नासिके श्रोत्रे हृदयमालभ्य यत्रिराचामति तेन ऋचः प्रीणाति
 यद्विः परिमृजति तेन यजूंषि यथ्सकृदुपस्पृशति तेन सामानि
 यथ्सव्यं पाणिं पादौ प्रोक्षति यच्छिरश्चक्षुषी नासिके श्रोत्रे
 हृदयमालभते तेनार्थर्वाङ्गिरसो ब्राह्मणानीतिहासान् पुराणानि
 कल्पाङ्गाथां नाराशङ्सीः प्रीणाति दर्भाणां महदुपस्तीर्योपस्थं
 कृत्वा प्राडासीनः स्वाध्यायमधीयीतापां वा एष ओषधीनां
 रसो यद्दर्भाः सरसमेव ब्रह्म कुरुते दक्षिणोत्तरौ पाणी पादौ
 कृत्वा सपवित्रावोमिति प्रतिपद्यत एतद्वै यजुस्त्रयीं विद्यां
 प्रत्येषा वागेतत्परममक्षरं तदेतदृचाभ्युक्तमृचो अक्षरे परमे
 व्योमन् यस्मिन्देवा अधि विश्वे निषेदुर्यस्तन्न वेद किमृचा
 करिष्यति य इत्तद्विदुस्त इमे समासत इति त्रीनेव प्रायुङ्क्त

भूर्भुवः स्वरित्याहैतद्वै वाचः सत्यं यदेव वाचः सत्यं तत्प्रायुङ्क्तथ
 सावित्रीं गा॒यत्रीं त्रिर॒न्वा॒ह प॒च्छोऽर्ध॑र्च॒शोऽन॒वान॑ ५ संवि॒ता श्रियः
 प्रसवि॒ता श्रिय॑मे॒वाऽऽप्रो॒त्यथो॑ प्र॒ज्ञात॑यै॒व प्र॒तिप॑दा॒ छन्दा॑सि
 प्र॒तिप॑द्यते॥१५॥

॥ यज्ञः ॥

विद्यु॑दसि॒ विद्यं॑ मे पा॒पमा॑न॒मृता॑त् स॒त्यमु॑पैमि।

त्रि॒राचा॑मेत्।

द्विः प॑रि॒मृज्य॑।

स॒कृदु॑प॒स्पृश्य॑।

शि॒रश्चक्षु॑षी॒ नासि॑के॒ श्रोत्रे॒ हृद॑यमा॒लभ्य॑।

उप॑स्थं कृ॒त्वा। [Sit with right leg on top of the left leg]

ॐ भूः। तथ्संवि॒तुर्वरे॑ण्यम्। ॐ भुवः। भर्गो॑ दे॒वस्य॑ धीमहि।

ओ॑ ५ सुवः। धियो॒ यो नः॑ प्रचो॒दया॑त्।

ॐ भूः तथ्संवि॒तुर्वरे॑ण्यम्। भर्गो॑ दे॒वस्य॑ धीमहि।

ॐ भुवः। धियो॒ यो नः॑ प्रचो॒दया॑त्।

ओ॑ ५ सुवः। तथ्संवि॒तुर्वरे॑ण्यम्। भर्गो॑ दे॒वस्य॑ धीमहि। धियो॒ यो
 नः॑ प्रचो॒दया॑त्।

॥ वेदादयः ॥

हरिः ॐ। अ॒ग्निमी॑ळे पु॒रोहि॑तं य॒ज्ञस्य॑ दे॒वमृ॑त्विजम्। होता॑रं
रत्न॒-धात॑मम्॥ हरिः ॐ॥

हरिः ॐ। इ॒षेत्वो॒र्जे त्वा॑ वा॒यवः॑ स्थो पा॒यवः॑ स्थ दे॒वो वः॑ सवि॒ता
प्रा॒रप॑यतु श्रेष्ठ॑तमाय॒ कर्म॑णे॥ हरिः ॐ॥

हरिः ॐ। अ॒ग्न आया॑हि वी॒तये॑ गृणा॒नो ह॒व्यदा॑तये। नि होता॑
स॒त्सि ब॒र्हिषि॑॥ हरिः ॐ॥

हरिः ॐ। श॒न्नो दे॒वीर॒भिष्ट॑य॒ आपो॑ भवन्तु पी॒तये॑। शं यो॒रभि॒स्रव॑न्तु
नः॥ हरिः ॐ॥

ब्रह्म॑यज्ञे जपन् सू॒क्तं पौ॒रुषं॑ चिन्तयन् हरिम्।
स सर्वा॑न्स्तु जपेन्वेदान् साङ्गो॑पाङ्गान् द्विजो॑त्तमः॥

[वैद्यनाथ-दीक्षितीयम्]

[take a little water on the palm and rotate the palm around the head]

ॐ भूर्भुवः॒ सुवः॑।

सत्यं॑ तपः श्रद्धायां॑ जुहोमि॥

॥ परिधानीया ॥

[chant three times]

ॐ॥ नमो॑ ब्रह्म॑णे॒ नमो॑ अ॒स्त्व॒ग्नये॒ नमः॑ पृथि॒व्यै नम॑ ओष॒धीभ्यः॑।
नमो॑ वा॒चे नमो॑ वा॒चस्प॑तये॒ नमो॑ विष्ण॑वे बृ॒हते॑ क॑रोमि॥ (त्रिः)

[wash the front and back of both the hands while chanting the following
mantra]

वृष्टि॑रसि॒ वृश्च॑ मे पा॒प्मान॑मृ॒तात्स॒त्यमु॑पा॒गाम्॥

॥ देवर्षिपितृ-तर्पणम् ॥

[उपवीती। सकृत् देवतीर्थेन।]

ब्रह्मा॑दयो॒ ये दे॒वाः तान् दे॒वाऽस्त॑र्पयामि।
स॒र्वान् दे॒वाऽस्त॑र्पयामि।
स॒र्वदे॒वग॑णाऽस्तर्पयामि।
स॒र्वदे॒वप॑त्नीस्तर्पयामि।
स॒र्वदे॒वग॑णपत्नीस्तर्पयामि॥

[निवीती। द्विः। ऋषितीर्थेन।]

कृष्ण॑द्वैपा॒यना॑दयो॒ ये ऋ॒षय॑स्तान् ऋ॒षीऽस्त॑र्पयामि।
स॒र्वान् ऋ॒षीऽस्त॑र्पयामि।
स॒र्वर्षि॑गणाऽस्तर्पयामि।

सर्वर्षिपत्नीस्तर्पयामि।

सर्वर्षिगणपत्नीस्तर्पयामि।

प्रजापतिं काण्डऋषिं तर्पयामि।

सोमं काण्डऋषिं तर्पयामि।

अग्निं काण्डऋषिं तर्पयामि।

विश्वान् देवान् काण्डऋषींस्तर्पयामि।

[सकृत् देवतीर्थेन।]

सां०हितीर्देवताः उपनिषदस्तर्पयामि।
 याज्ञिकीर्देवताः उपनिषदस्तर्पयामि।
 वारुणीर्देवताः उपनिषदस्तर्पयामि।
 हव्यवाहं तर्पयामि।
 विश्वान् देवान् काण्डऋषींस्तर्पयामि।

[द्विः। ब्रह्मतीर्थेन।]

ब्रह्माणं स्वयम्भुवं तर्पयामि।

[पुनः ऋषितीर्थेन। द्विः।]

विश्वान् देवान् काण्डऋषींस्तर्पयामि।
 अरुणान् काण्डऋषींस्तर्पयामि।

[सकृत् देवतीर्थेन।]

सदसस्पतिं तर्पयामि।
 ऋग्वेदं तर्पयामि।
 यजुर्वेदं तर्पयामि।
 सामवेदं तर्पयामि।
 अथर्ववेदं तर्पयामि।
 इतिहासपुराणं तर्पयामि। कल्पं तर्पयामि।

[प्राचीनावीती। त्रिः। पितृतीर्थेन।]

सोमः पितृमान् यमोऽङ्गिरस्वान् अग्निः कव्यवाहनः इत्यादयो ये

पितरस्तान् पितृंस्तर्पयामि।

सर्वान् पितृंस्तर्पयामि।

सर्वपितृगणांस्तर्पयामि।

सर्वपितृपत्नीस्तर्पयामि।

सर्वपितृगणपत्नीस्तर्पयामि।

ऊर्जं वहन्ती-रमृतं घृतं पयः कीलालं परिस्रुतं स्वधास्थ तर्पयत
मे पितृन् तृप्यत तृप्यत तृप्यत॥

[उपवीती।]

॥ समर्पणम् ॥

कायेन वाचा मनसेन्द्रियैर्वा

बुद्ध्याऽऽत्मना वा प्रकृतेः स्वभावात्।

करोमि यद्यत् सकलं परस्मै

नारायणायेति

समर्पयामि॥

आचमनम्।

generated on **April 9, 2024**

Downloaded from

<http://stotrasamhita.github.io> |

StotraSamhita |

Credits